

Branko Pavlović,
član Izvršnog komiteta Delta Generali
osiguranja i predsednik Udruženja
aktuara Srbije

U prethodnoj godini ukupna premija zdravstvenog osiguranja bez poreskih olakšica bila je skoro četiri puta manja od ukupnih doprinosa u penzijske fondove, koji su imali poreske olakšice. Verujem da će se, uz malo uloženog napora osiguravača da se poslodavci obaveste o poreskim novostima u dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, već u 2014. godini situacija znatno izmeniti i izbalansirati odnos navedenih premija i doprinosa

Porez i smrt...

Porez i smrt su jedino izvesni, sve ostalo je moguće izbeći. Ipak, nije sve tako crno ni sa svakim porezom, jer su sredinom 2013. godine uvedene poreske olakšice za dobrovoljno zdravstveno osiguranje.

Delimično oslobođenje od plaćanja poreza na premiju dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja postojalo je i pre poslednje promene Zakona o porezu na dohodak građana. Premija koju je poslodavac plaćao za sve zaposlene kod kolektivnog osiguranja za slučaj težih bolesti i hirurških intervencija, bila je oslobođena poreza i doprinosa na zarade, tako što se bez obzira na iznos koji uplaćuje poslodavac, nije smatrala zaradom zaposlenog. Osiguranje za slučaj težih bolesti i hirurških intervencija, na čiju premiju poslodavac nije plaćao dažbine kao na zaradu, generisalo je oko jednu trećinu ukupne premije dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja.

U proleće 2013. godine, poreske olakšice su uvedene i na preostali, veći deo dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, ili kako je to definisano u Uredbi o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju na paralelno, dodatno i privatno zdravstveno osiguranje. Sada se zaradom ne smatra ni premija za ostale vrste dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, koju poslodavac plaća za zaposlene, do limita od 5.214 dinara mesečno. Ukoliko poslodavac plaća premiju iz svojih sredstava, ukida se obaveza plaćanja poreza i doprinosa na zaradu na iznos premije do limita, a ukoliko poslodavac premiju samo obustavlja iz plate zaposlenog, ukida se obaveza plaćanja poreza na zaradu, dok se doprinosi i dalje plaćaju. Navedeni iznos zarade, koji je oslobođen poreza, može se iskoristiti za premiju dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja ili doprinos dobrovoljnom penzijskom fondu ili jedan deo za premiju, a drugi za doprinos. Izmenama Zakona neoporezivi iznos zarade, koji je ranije bio ekskluzivno rezervisan za dobrovoljni penzijski fond, postao je zajednički resurs. Logično je očekivati da će se deo postojećih klijenata penzijskog fonda opredeliti da makar jedan deo novca preusmeri u zdravstveno osiguranje, što će pogodovati razvoju delatnosti osiguranja. S druge strane, smanjiće se doprinosi u dobrovoljni penzijski fond, koji bi trebalo da

posle određenog vremena akumulacije u fondu budu prebačeni u životno osiguranje. Iako teorija kaže da će delatnost osiguranja na jednoj strani dobiti, a na drugoj izgubiti, u praksi je drugačije, s obzirom da još uvek nijedan dinar nije prebačen iz dobrovoljnog penzijskog fonda u životno osiguranje. Klijenti koji su stekli uslov za povlačenje sredstava iz fonda, po pravilu su se odlučivali da novac potroše, umesto da ga prebace u životno osiguranje i primaju dodatnu penziju. Praktično, delatnost osiguranja će znatno više dobiti nego izgubiti zahvaljujući pomenutim promenama poreske regulative.

U periodu pred uvođenje poreskih olakšica, 2012. godini, ukupna premija za paralelno, dodatno i privatno zdravstveno osiguranje celog tržišta bila je oko 718 miliona dinara. Slične poreske olakšice za dobrovoljni penzijski fond postoje već godinama, tako da su između ostalog i zahvaljujući tome, ukupni doprinosi u dobrovoljne penzijske fondove u 2012. godini iznosili oko 2.695 miliona dinara. Ne treba porediti brigu za obezbeđenje pristojnih prihoda u starosti i želju za kvalitetnijom zdravstvenom zaštitom pojedinačnih klijenata, ali treba naglasiti da više od 90 odsto novca za obe svrhe uplaćuju poslodavci. Drugim rečima, poslodavci odlučuju šta je za pojedinca važnije od ove dve kategorije, a na tu odluku dosta utičaja je imalo to što je doprinos u dobrovoljni penzijski fond manje koštao poslodavca za iznos poreza i doprinosa. Zbog toga je u prethodnoj godini ukupna premija zdravstvenog osiguranja bez poreskih olakšica bila je skoro četiri puta manja od ukupnih doprinosa u penzijske fondove koji su imali poreske olakšice. Verujem da će se posle određenog vremena, uz malo uloženog napora osiguravača da se poslodavci obaveste o poreskim novostima u dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, već u 2014. godini situacija znatno izmeniti i odnos navedenih premija i doprinosa izbalansirati.

Industrija osiguranja se poslednjih nekoliko godina snažno zalagala za poreske olakšice u životnom osiguranju, a dobila ih je u zdravstvenom osiguranju. To je svakako korak države u dobrom pravcu stimulisanja razvoja delatnosti osiguranja i nadam se da na sledeći sličan korak nećemo predugo čekati. ■